

Årsplan 2024/2025

Espira Sandtoppen Naturbarnehage as

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	12
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	14
Barns medvirkning	16
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	16
Tilvenning av nye barn	18
Samarbeid og sammenheng med skolen	19
Espira satsingsområder	20
Lokale satsinger	22
Vurderingsarbeid	23
Kontaktinformasjon	23

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Sandtoppen Naturbarnehage i Sandnes kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Sandtoppen naturbarnehage AS - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.
Hvorfor	
<p>Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.</p>	

Hvordan

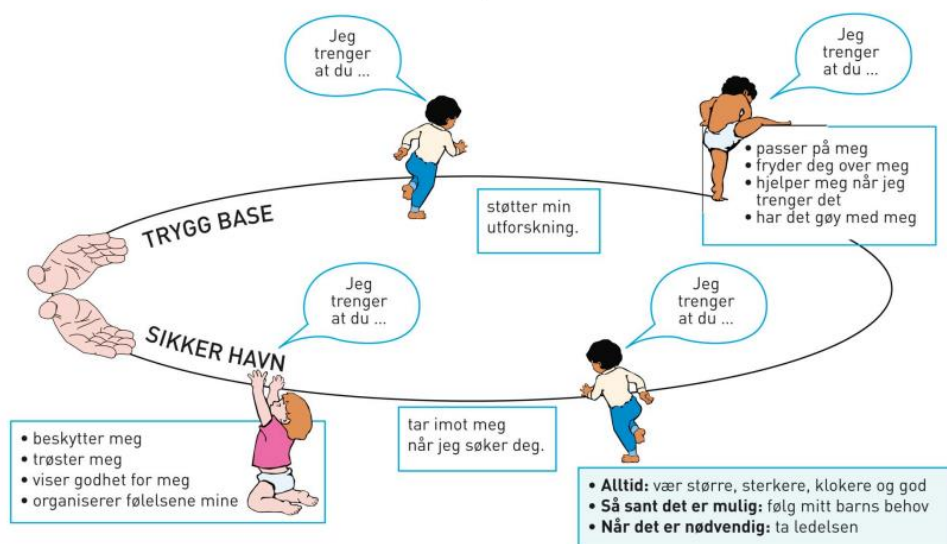
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Omsorg er det å ta vare på noen og bry seg om hvordan de har det. For å gjøre dette må vi ansatte være tilstedeværende og se barnas signaler. Man må se på alle barn som individer med egne tanker og følelser.

Å se et barn handler om og trygge det med respekt, anerkjennelse og varme. De ansatte skal legge til rette for at de bygger gode omsorgsfulle relasjoner til oss voksne og de andre barna i barnehagen. At barnet opplever seg trygg på den voksne er helt avgjørende for at de skal føle seg trygt og ivaretatt.

I vår barnehage har vi en dagsrytme som legger til rette for hvile, sunt kosthold og stell.

Trygghets sirkelen: Modellen illustrerer hvordan barnet har det emosjonelt og deres behov for støtte. De søker trygg havn for regulering og bruker trygg base som støtte i utforskningen.

© 2000 Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.
Hvorfor	
<p>Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.</p>	
Hvordan	
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>I barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varierende lek • Ansatte skal skape et inspirerende pedagogisk miljø for barn • Udefinert lekemateriell • Barns medvirkning i det pedagogiske miljøet • Lek i mindre grupper <p>Med småspirene: Sansemotorisk lek- barn får utforske med sanser, Tumblelek- barn får utfolde seg kroppslig, Parallell lek- barn speiler hverandres lek</p> <p>Med de mellomste: Vi har alltid tilgjengelig varierte leker og materialer som barna kan leke med og utforske. Vi har lekende ansatte som blir med i leken som barna tar initiativ til samt at vi ansatte er med på å skape og er utviklere i barnas lek. Vi ser på leken som barnas måte å lære på og legger opp til rollelek der barna får prøve ut hverdagssituasjoner</p>	

Med skolepirene:

- Språk: Parallellsnakk og selvsnakk i møte med barn, Samtaler i hverdagen, Bøker, musikk, rim, regler og sang, Øve seg på å lytt, Øve på å produsere lyder gjennom hverdagslige aktiviteter
- Realfag: Førstehåndserfaring Sammenligne og sortere, telling og mengde, Naturfenomen , Eksperimenter
- Bevegelse: Kroppslig utfoldelse i lek, bevegelse ulendt terreng, Finmotoriske aktiviteter, sangleker

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.
Hvorfor	
<p>I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.</p>	
Hvordan	
<p>Slik jobber vi med å fremme læring:</p> <p>Barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap blant personalgruppen • Enkelt barn • Tidlig innsats <p>Med småspirene:</p> <p>Sansemotorisk tilnærming, Barn opplever utfordring og mestring, Læring gjennom lek og ulike temaer, Aktivt språkmiljø, her og nå situasjoner, henger tema på veggene</p>	

Med de mellomste:

Vi vet at barn lærer best gjennom lek og dette gjør vi så lenge det er lystbetont og at barna er motiverte til det. Barna får bli med på daglige gjøremål gjennom dagen. De ansatte er bevisste på hvordan vi opptrer for å være en god rollemodell i barnas læringsprosess

Med skolespirene:

- Språk: Parallellsnakk og selvsnakk i møte med barn, Samtaler i hverdagen, Bøker, musikk, rim, regler og sang, Øve seg på å lytt, Øve på å produsere lyder gjennom hverdagslige aktiviteter
- Realfag: Førstehåndserfaring Sammenligne og sortere, telling og mengde, Naturfenomen , Eksperimenter
- Bevegelse: Kroppslig utfoldelse i lek, bevegelse ulendt terreng, Finmotoriske aktiviteter, sangleker

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.
Hvorfor	
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill,</p>	

dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

I barnehagen:

- Utvikle et godt forhold til seg selv og andre
- Positiv reformulering
- Mangfold
- Medvirkning
- Reguleringsstøtte

Med småspirene:

Lydhør for barnets signal • Tilpasse seg andre • Begynnende forståelse av høflighet • Øke barnets selvfølelse gjennom positive tilbakemeldinger, Vi voksne går foran som gode rollemodeller

Med de mellomste:

For å fremme danning jobber vi med sosial kompetanse gjennom bl. A. steg for steg og mitt valg. Målet er at barna skal utvikle seg som menneske ved å lære om høflighet, respekt, omsorg, selvhevdelse, ta ansvar og øve på selvstendighet.

Med skolespirene:

- Selvregulering
- Barnesamtaler
- Begynnende forståelse for gode verdier og normer

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.

I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.
Hvorfor	
<p>Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.</p>	
Hvordan	
<p>Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:</p> <p>I barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet må legge til rette for samspill • Barns sosiale kompetanse • Trygge og gode relasjoner • Veilede og støtte barn i lek og samspill <p>Med småspirene: Legger til rette for positive opplevelser, Samspill, Tolke andres signaler, dele opp i mindre grupper, sette ord på følelser</p> <p>Med de mellomste: Vi legger opp til at barna kan leke i mindre grupper. Vi møter barna i deres sider i konflikter og anerkjenner barnas følelser, samtidig som vi veileder dem i konflikten. Når vi ser at barna sier eller gjør noe fint med hverandre, gjør vi det vi kan for å fremme det positive som skjer for å fremme vennskap og fellesskapet på avdelingen.</p> <p>Med skolespirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selvregulering • Barnesamtaler • Begynnende forståelse for gode verdier og normer 	

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.

Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.
Hvorfor	
<p>Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.</p>	
Hvordan	
<p>Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:</p> <p>Med småspirene: Vi legger opp til at barna kan leke i mindre grupper. Vi møter barna i deres sider i konflikter og anerkjenner barnas følelser, samtidig som vi veileder dem i konflikten. Når vi ser at barna sier eller gjør noe fint med hverandre, gjør vi det vi kan for å fremme det positive som skjer for å fremme vennskap og fellesskapet på avdelingen.</p> <p>Med de mellomste: Vi leser bøker, synger, bruker rim og regler, ASK og Tegn til tale. Vi gjentar, og bekrefter barnas ord og setningsoppbygging i hverdagssituasjoner.</p> <p>Med skolespirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi undrer gjennom refleksjon og samtaler • Erfarer ord, lyder og stavelser • Dialogisk lesing 	

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.
Hvorfor	
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har</p>	

barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

- Legge til rette for medvirkning
- Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barn har det
- Systematisk observasjon av barnegruppen og enkeltbarn
- Gode rutiner for tilstedeværelse for å støtte i utvikling og læring
- Oppfordrer barn til å jevnlig gi beskjed til voksne om behov for hjelp eller støtte
- Etablerer gode relasjoner til barn som grunnlag for å kunne fange opp trivsel og endring i atferd over tid
- Gode rutiner for tilstedeværelse i barnehagen for å få mistanke om eller kjennskap til mobbing
- Gjennomfører barneintervju eller hverdagsamtale med barn, lytter til deres egne opplevelser av ulike situasjoner/hendelser
- Utfører uformelle samtaler med barn i hverdagen

Barns medvirkning

Hva
Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.
Hvorfor
Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
Hvordan
Slik legger vi til rette for barns medvirkning: I barnehagen: <ul style="list-style-type: none">
• Legge til rette for medvirkning
• Oppleve å bli sett og hørt
• Påvirke egen hverdag og innhold i barnehagen Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
• Påvirke egen hverdag gjennom signal
• Tilpasse lekemiljø etter barnets interesser og behov Med de mellomste: <ul style="list-style-type: none">
• Balanse mellom hvile og aktivitet
• Barnemøte
• Utvide lekemiljø etter barnets interesse Med skolespirene: <ul style="list-style-type: none">
• Balanse mellom hvile og aktivitet
• Barnesamtaler
• Prosjektarbeid

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva
Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.
Hvorfor
Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Først og fremst mener vi at god dialog med foreldrene i levering/ henting er viktig for et godt samarbeid.

I Espira Sandtoppen naturbarnehage legger vi vekt på et godt og åpent samarbeid med foreldrene. Vi strekker oss så langt vi kan for å imøtekomme individuelle behov. I bringe- og hentesituasjonen får foreldre et innblikk i barnas hverdag, og får høre om hvordan dagen har vært. Vi bruker Spireportalen, dette brukes i samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet. Her får foreldrene et godt innsyn i barnets hverdag gjennom dagsrapporter, meldinger osv.

Vi strekker oss så langt vi kan for å imøtekomme individuelle behov. I bringe- og hentesituasjonen får foreldre et innblikk i barnas hverdag, og får høre om hvordan dagen har vært. Vi bruker Spireportalen, dette brukes i samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet. Her får foreldrene et godt innsyn i barnets hverdag gjennom dagsrapporter, meldinger osv. Alle får tilbud om to foreldresamtaler hvert barnehageår. Om noen ønsker flere samtaler, er de velkommen til å avtale dette. Vi avholder foreldremøte/temamøter mellom 1-2 ganger i året. Planer, mål og vurderinger gis foreldre gjennom Spireportalen hver uke/måned. Vi arrangerer sosiale sammenkomster som foreldrekaffe, FN-kafe, Luciafrokost for de med Skolespirer, og sommerfest for hele familien.

SU/FAU, som er et bindeledd mellom barnehage og hjem i ulike sosiale settinger

Tilvenning av nye barn

Hva
En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: Småspirestandard
Hvorfor
Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.
Hvordan
Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid: <ul style="list-style-type: none">
• Hjemmebesøk i forkant av oppstart
• Besøksdager i forkant av oppstart
• Oppstartssamtale med foresatte
• Primærkontakt som følger barnet tett den første tiden
• Følge barnets signaler i forhold til trygghetssirkelen
• Besøksdager i forkant av oppstart

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Espira har vi en Skolespirestandard som er en grunnleggende plattform for arbeidet vårt med de eldste barna i barnehagen. Denne legger føringer for hvor mange timer vi skal jobbe med skoleforberedende aktiviteter, og at barna gjennom meningsfulle prosjekter skal få oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole. Rammeplanen beskriver også hvordan vi i størst mulig grad skal være brobyggere mellom barnehage og skole. Vi skal blant annet legge til rette for erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som skal gi barna et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Vi skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte, og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Gjennom arbeidet med skolegruppa legger vi opp til meningsfulle opplegg, som kan gi barna en sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole. Vi legger til rette for gode planlagte og spontane lærings situasjoner. Skolegruppa går på turer i nærmiljøet, der vi stadig er på oppdagelsesferd og støtter barnas undring/nysgjerrighet i naturen.

Barnas medvirkning skal vektlegges, og de voksne skal være lyttende og åpne for å følge barnas interesser, og legge til rette for at interessen holdes ved like. Sosial kompetanse, utvikling av vennskap og selvstendighet blir jobbet med gjennom samlinger, aktiviteter og regelleker. Stasjonsundervisning vektlegges som arbeidsmetode under de skoleforberedende samlingene. Barna blir delt i mindre grupper der de skal få kjennskap til grunnleggende forståelse innenfor skolefagene norsk og matematikk. Målet er at dette skal være grunnleggende og gjenkjenne for

barna ved skolestart. Enkelte dager gjennom året har barna “mat og helse”, der de lager mat, og lærer om kost og ernæring. I løpet av året drar barna på langtur til Ulvanuten /Hommersåk.

«Barnehagen trenger en godkjenning for å kunne utlevere informasjon om barnet ditt til skolen. Denne godkjenningen skal sikre at skolene kan bli kjent med barnet, men også for å sette sammen klassene på en best mulig måte. Denne godkjenningen vil dere bli presentert for tidlig høst, det siste barnehageåret. «Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, se vedlegg.

I tillegg til dette har vi i Hana bydel utarbeidet folderen «Fra barnehage til skole», som vektlegges under skolespirearbeidet. Dette vil deles med dere foresatte når barnet blir en Skolespirer, siste år i barnehagen.

Avslutning på barnehagen og skolespireåret er en overnattingstur (uten foreldrene) til Kristiansand og Kardemomme by/Dyreparken.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

I barnehagen:

Språk:

- ASK

- Tegn til tale
- Aktivt språkmiljø
- Inkluderende språkmiljø
- Litteratur

Realfag:

- Opplevelser av naturens mangfold
- Undring sammen med barn
- Undersøke og utforske
  - Forstå sammenhenger
- Lekemateriell

Bevegelse:

- Motorisk utfoldelse i naturen
- Utfolde seg kroppslig i lek
- Grov og finmotorisk aktiviteter inne og ute
- Bevegelsesglede

Med småspirene:

Språk: Parallellsnakk og selvsnakk i møte med barn, Samtaler i hverdagen, Bøker, musikk, rim, regler og sang, Øve seg på å lytt, Øve på å produsere lyder gjennom hverdagslige aktiviteter

Realfag: Førstehåndserfaring Sammenligne og sortere, telling og mengde, naturfenomen, og eksperimenter

Bevegelse: Kroppslig utfoldelse i lek, bevegelse ulendt terreng, finmotoriske aktiviteter og sangleker

Med de mellomste og Skolespirene:

Språk:

- Undring og refleksjon gjennom samtaler
  - Dialogisk lesing
- Erfare ord, lyder og stavelser
- Lek med språk

Realfag:

- Begrepsbruk
- Undersøkende læring
  - Utforske og undre seg
- Matematikk
- Eksperimenter

Bevegelse:

- Øye-hånd, øye-fot koordinasjon
- Utfordrende turer
  - Finmotoriske aktiviteter
- Regellek

Lokale satsinger

Hva
<p>USB (utviklingsstøttende barnehage)</p> <p>TBO (traumebasert omsorg)</p> <p>Bærekraftig utvikling Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi, sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det.</p>
Hvorfor
<p>USB "Den utviklingstøttende barnehagen" er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagen. Satsningen kan beskrives som barnehagebasert kompetanseutvikling, noe som innebærer at barnehagen, med ledelsen og alle ansatte deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass.</p> <p>TBO Målet med TBO er å sikre at barn ikke blir utsatt for ytterligere skade, at de blir forstått, og at deres behov blir møtt. Målet med TBO er å sikre at barn ikke blir utsatt for ytterligere skade, at de blir forstått, og at deres behov blir møtt.</p> <p>Bærekraftig utvikling</p> <ul style="list-style-type: none">
• la barna forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden
• la barna ha omsorg for naturen og nærmiljøet rundt seg ved å ha miljødager
• la barna bli kjent med naturens mangfold- artskunnskap
Hvordan
<p>USB og TBO</p> <ul style="list-style-type: none">
• Observasjon inn i egen barnehage (gjennomføres av eksterne aktører)
• Arbeid med innhentet data/analyse
• Refleksjonsgruppe- individuelle og i gruppe
• Faglig innputt på ulike møtearenaer <p>Bærekraftig utvikling Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling.</p>

Vurderingsarbeid

Hva
<p>Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.</p> <p>Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.</p>
Hvorfor
<p>Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.</p> <p>Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.</p>

Hvordan
<p>Slik jobber vi med vurdering:</p> <p>I barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Dokumentasjon (ukentlige rapporter, månedsskriv, bilder, tegninger ol.)
• Ulike møtevirksomheter gjennom ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager
• Ulik datainnsamling gjennom året som klima- og brukerundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen, Espira BLIKK (Vi og VU), SELMA og USB

Kontaktinformasjon

Styrer	Katrine Langheim og Elin Berge Frøiland
E-post	espira@sandtoppen.no
Telefon	40007263
Adresse	Sandvikbakken 21/4329 Sandnes